

اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران
معاونت بررسی‌های اقتصادی

تجارت اقتصادهای منتخب در فصل نخست ۲۰۲۰

مطابق آمارهای OECD، در فصل نخست ۲۰۲۰ در میان کشورهای منتخب، کشورهای کاستاریکا، ایرلند، سوئیس، آفریقای جنوبی و اسلوانی در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل نخست ۲۰۱۹ به ترتیب با رشد ۱۵,۳ درصد، ۸,۵ درصد، ۴ درصد، ۳ درصد و ۱,۴ درصد بیشترین افزایش در صادرات کالایی را داشته‌اند و کشورهای ترکیه، برزیل، ایرلند و روسیه در مدت زمان مذکور به ترتیب افزایش ۸,۵ درصد، ۴ درصد، ۰,۲ درصد و ۰,۱۷ درصدی در واردات کالایی را تجربه کرده‌اند.

در میان گروه کشورهای منتخب نیز تراز تجاری کشورهای عضو اتحادیه اروپا و اقتصادهای بریکس به ترتیب برابر با ۸۶,۸ میلیارد دلار و ۷۹,۹ میلیارد دلار بوده؛ این درحالی است که تراز تجاری کشورهای عضو OECD در فصل نخست ۲۰۲۰ به طور متوسط، حدود منفی ۱۰۴ میلیارد دلار برآورد شده است.

تهیه شده توسط مه‌سار جی نژاد

تیرماه ۱۳۹۹

➤ تجارت کالایی کشورهای منتخب در فصل نخست ۲۰۲۰

▪ صادرات

تغییرات نسبت به فصل قبل

– مطابق نمودار ۱، در فصل نخست ۲۰۲۰، صادرات کشورهای کاستاریکا، سوئیس، ایرلند، آفریقای جنوبی و سوئد به ترتیب با ۶,۱ درصد، ۵,۸ درصد، ۵,۶ درصد، ۵,۴ درصد و ۴,۰۵ درصد بیشترین افزایش را نسبت به فصل چهارم ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده‌اند؛ این در حالی است که طی مدت زمان مذکور، صادرات کالایی کشورهای آرژانتین، نروژ، فنلاند، عربستان سعودی و روسیه با بیشترین کاهش به ترتیب رشد منفی ۱۳,۴ درصد، منفی ۱۱,۸ درصد، منفی ۱۰,۵ درصد، منفی ۱۰,۱ درصد و منفی ۹,۹ درصدی را تجربه کرده است.

– صادرات کالایی کشورهای کاستاریکا، سوئیس، ایرلند، آفریقای جنوبی و سوئد از ۳,۱ میلیارد دلار، ۵۹,۸ میلیارد دلار، ۴۳ میلیارد دلار، ۲۲,۲ میلیارد دلار و ۳۹ میلیارد دلار در فصل چهارم ۲۰۱۹ به ترتیب به ۳,۳ میلیارد دلار، ۶۳,۲ میلیارد دلار، ۴۵,۴ میلیارد دلار، ۲۳,۴ میلیارد دلار و ۴۰,۵ میلیارد دلار در فصل نخست ۲۰۲۰ رسیده است.

تغییرات نسبت به فصل مشابه سال قبل

– با توجه به نمودار ۲، کشورهای کاستاریکا، ایرلند، سوئیس، آفریقای جنوبی و اسلونی در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل نخست ۲۰۱۹ به ترتیب با رشد ۱۵,۳ درصد، ۸,۵ درصد، ۴ درصد، ۲,۹ درصد و ۱,۴ درصد بیشترین افزایش در صادرات را داشته‌اند؛ این در حالی است که بیشترین کاهش صادرات در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به مدت مشابه سال ۲۰۱۹ متعلق به کشورهای لوکزامبورگ، عربستان، ایسلند، نروژ و فنلاند به ترتیب با کاهش ۳۲,۲۳ درصدی، ۱۹,۸۲ درصدی، ۱۹,۷۳ درصدی، ۱۷,۳۲ درصدی و ۱۵,۴۳ درصدی بوده است.

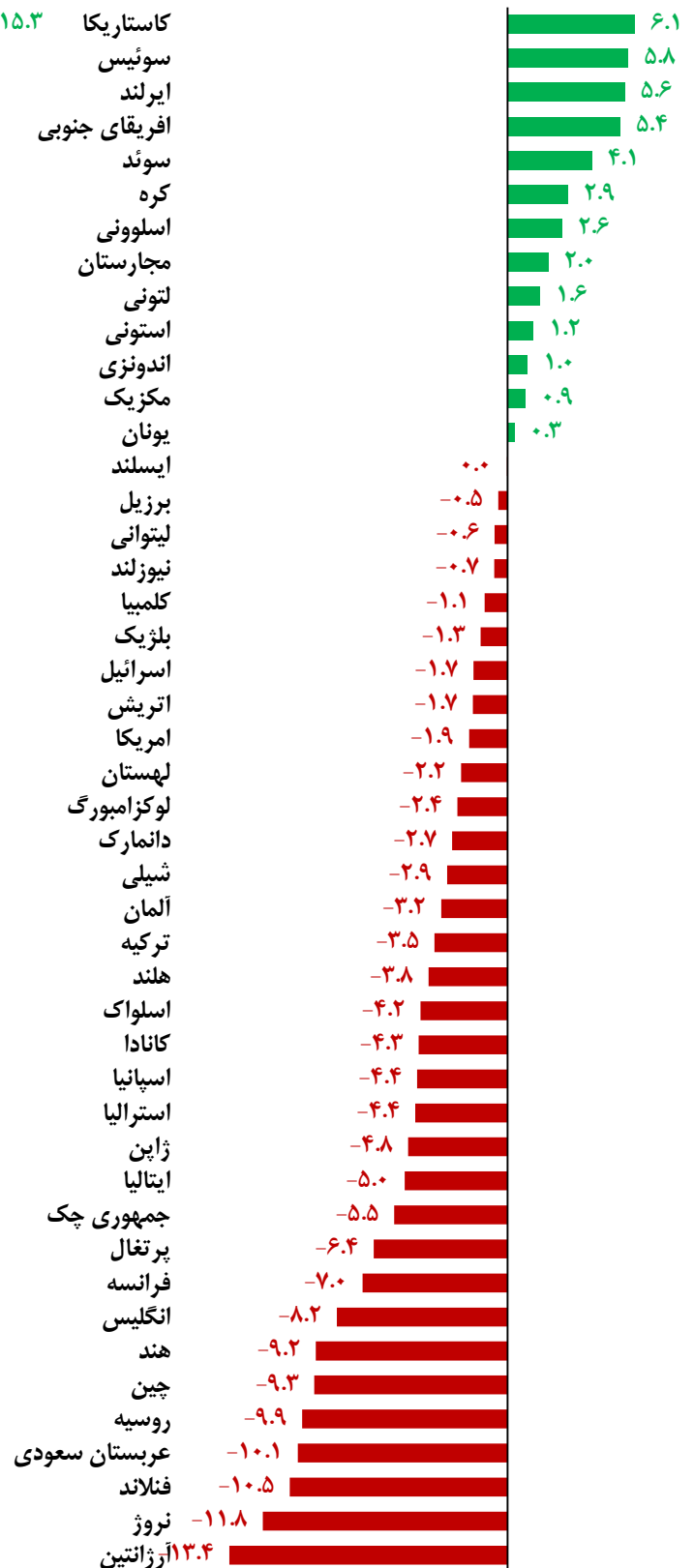
– صادرات کشورهای کاستاریکا، ایرلند، سوئیس، آفریقای جنوبی و اسلونی در فصل نخست ۲۰۱۹ به ترتیب برابر با ۲,۹ میلیارد دلار، ۴۱,۸ میلیارد دلار، ۶۰,۸ میلیارد دلار، ۲۲,۷ میلیارد دلار و ۱۱,۴ میلیارد دلار بوده و در فصل نخست ۲۰۲۰ به ۳,۳ میلیارد دلار، ۴۵,۴ میلیارد دلار، ۶۳,۲ میلیارد دلار، ۲۳,۴ میلیارد دلار و ۱۱,۵ میلیارد دلار رسیده است.

– در میان کشورهای مورد بررسی، کاهش نسبتاً قابل ملاحظه صادرات کالایی برخی مبادی مهم وارداتی ایران نیز به چشم می‌خورد. به عنوان نمونه؛ صادرات کالایی چین که در فصل نخست ۲۰۲۰ با کاهش ۱۱,۱ درصدی نسبت به مدت مشابه ۲۰۱۹ و کاهش ۹,۳ درصدی نسبت به فصل قبل همراه بوده، صادرات کالایی ترکیه که کاهش ۵ درصدی نسبت به فصل نخست ۲۰۱۹ و کاهش ۳,۵ درصدی نسبت به فصل قبل را تجربه کرده و صادرات کالایی هند که نسبت به فصل مشابه ۲۰۱۹، حدود ۱۲ درصد کاهش و نسبت به فصل چهارم ۲۰۱۹، تقریباً ۹,۲ درصد تنزل داشته است. بر اساس آمارهای گمرک ایران، این سه کشور طی دو ماهه نخست ۱۳۹۹، جزء مبادی مهم وارداتی ایران بوده‌اند که واردات ایران از آنها (به ویژه هند) نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۸ کاهش یافته است.

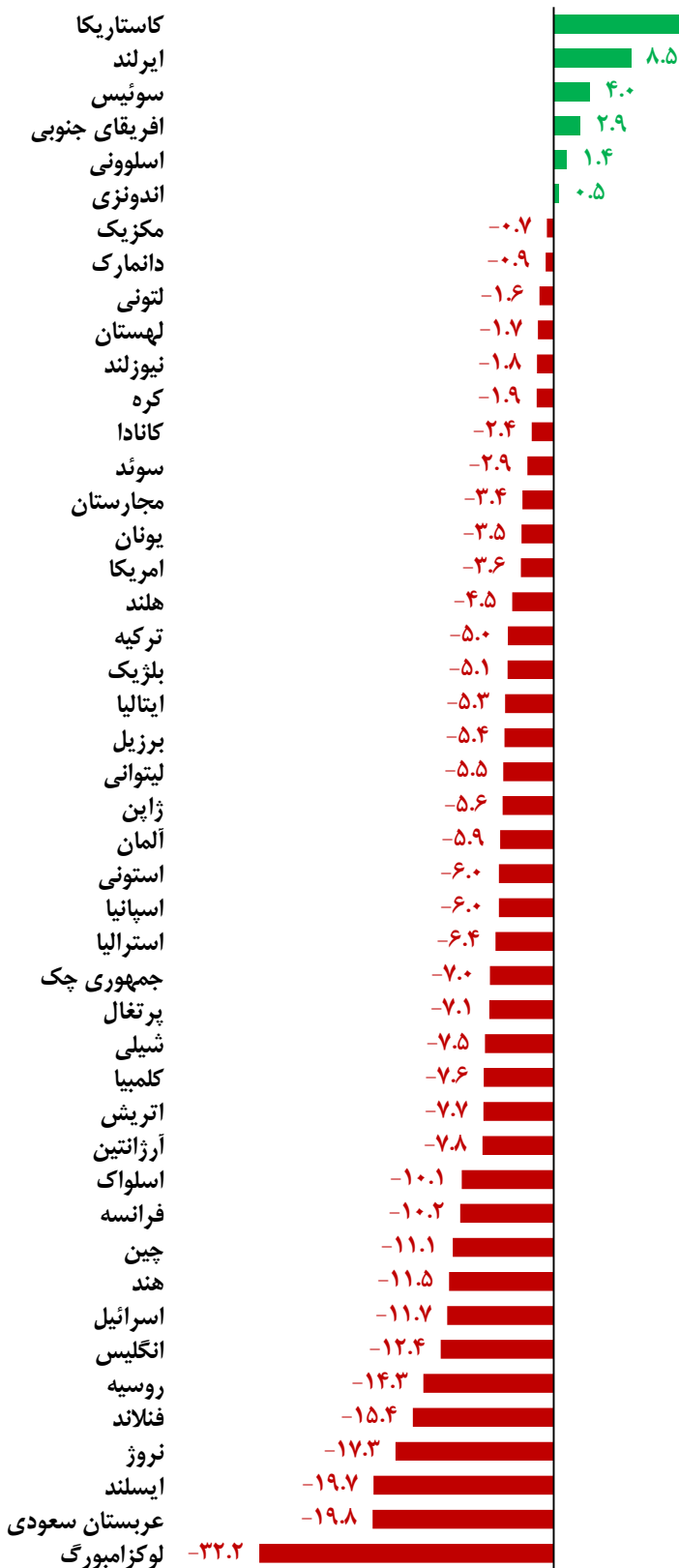
نمودار ۱. رشد صادرات کشورهای منتخب

در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل قبل (درصد)

نمودار ۲. رشد صادرات کشورهای منتخب

در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل مشابه ۲۰۱۹ (درصد)

واردات

تغییرات نسبت به فصل قبل

مطابق نمودار ۳، در فصل نخست ۲۰۲۰، واردات کالایی کشورهای برزیل، لهستان، ترکیه، سوئیس و مجارستان به ترتیب با افزایش ۲،۸ درصد، ۲،۸ درصد، ۲،۴ درصد، ۰،۶ درصد و ۰،۶۰ درصد بیشترین افزایش را نسبت به فصل چهارم ۲۰۱۹ به خود اختصاص داده‌اند؛ این در حالی است که طی مدت زمان مزبور، واردات کالایی کشورهای اندونزی، فرانسه، آفریقای جنوبی، لوکزامبورگ و چین به ترتیب با کاهش ۱۰،۴ درصد، ۷،۳ درصد، ۷،۱ درصد، ۷،۰۶ درصد و ۷ درصد همراه بوده است.

واردات کشورهای کشورهای برزیل، لهستان، ترکیه، سوئیس و مجارستان از ۴۳،۵ میلیارد دلار، ۶۳،۶ میلیارد دلار، ۵۵،۱ میلیارد دلار، ۵۰،۳ میلیارد دلار و ۲۸،۴ میلیارد دلار در فصل چهارم ۲۰۱۹ به ۴۴،۷ میلیارد دلار، ۶۵،۴ میلیارد دلار، ۵۶،۴ میلیارد دلار، ۵۰،۶ میلیارد دلار و ۲۸،۶ میلیارد دلار در فصل نخست ۲۰۲۰ رسیده است.

تغییرات نسبت به فصل مشابه سال قبل

با توجه به نمودار ۴، کشورهای ترکیه، برزیل، ایرلند و روسیه در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل نخست ۲۰۱۹ به ترتیب با رشد ۸،۴۹ درصد، ۳،۸۸ درصد، ۰،۲۱ درصد و ۰،۱۷ درصد بیشترین افزایش در واردات را داشته‌اند؛ این در حالی است که بیشترین کاهش واردات در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به مدت زمان مشابه سال ۲۰۱۹ متعلق به کشورهای لوکزامبورگ، آرژانتین، انگلیس، شیلی و استرالیا به ترتیب با کاهش ۲۶،۷۶ درصدی، ۲۰،۲۵ درصدی، ۱۷،۴۲ درصدی، ۱۴،۵۵ درصدی و ۱۰،۷۲ درصدی بوده است.

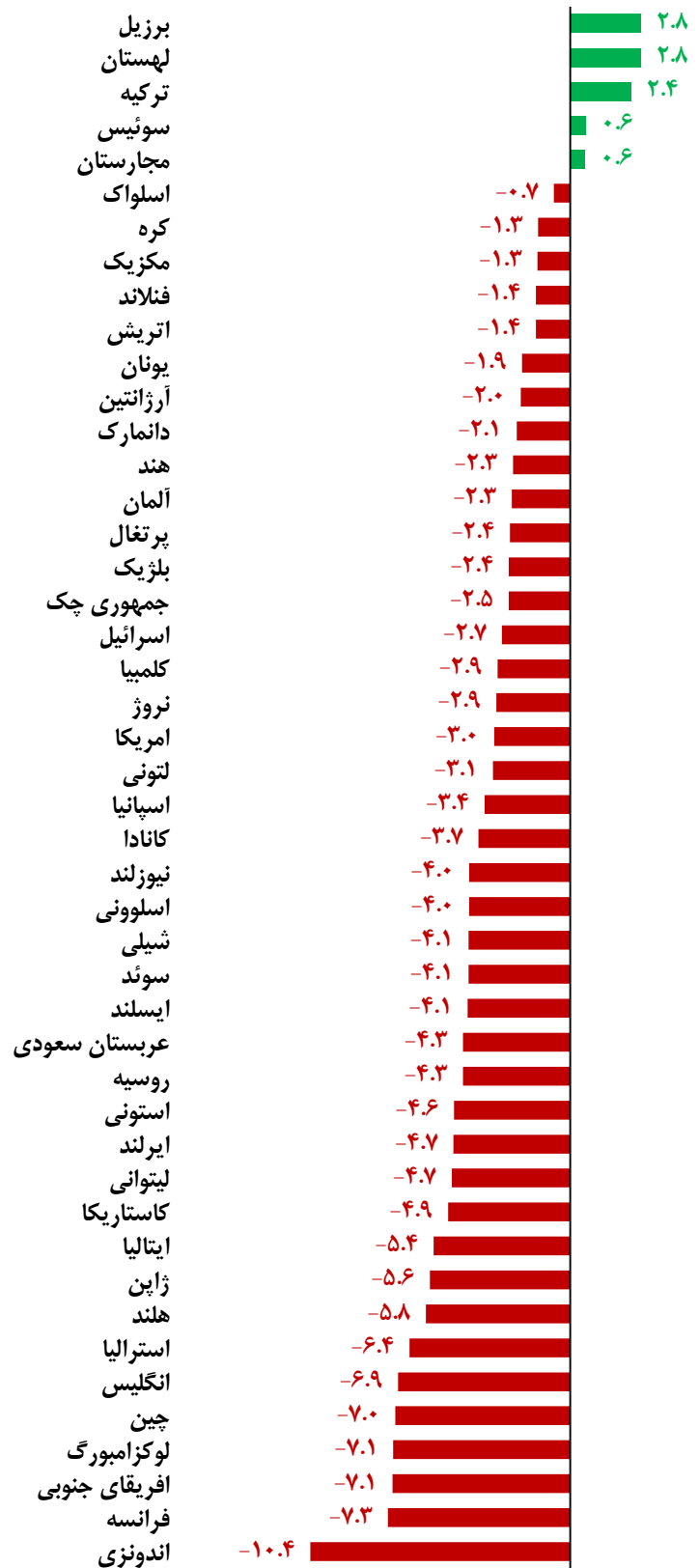
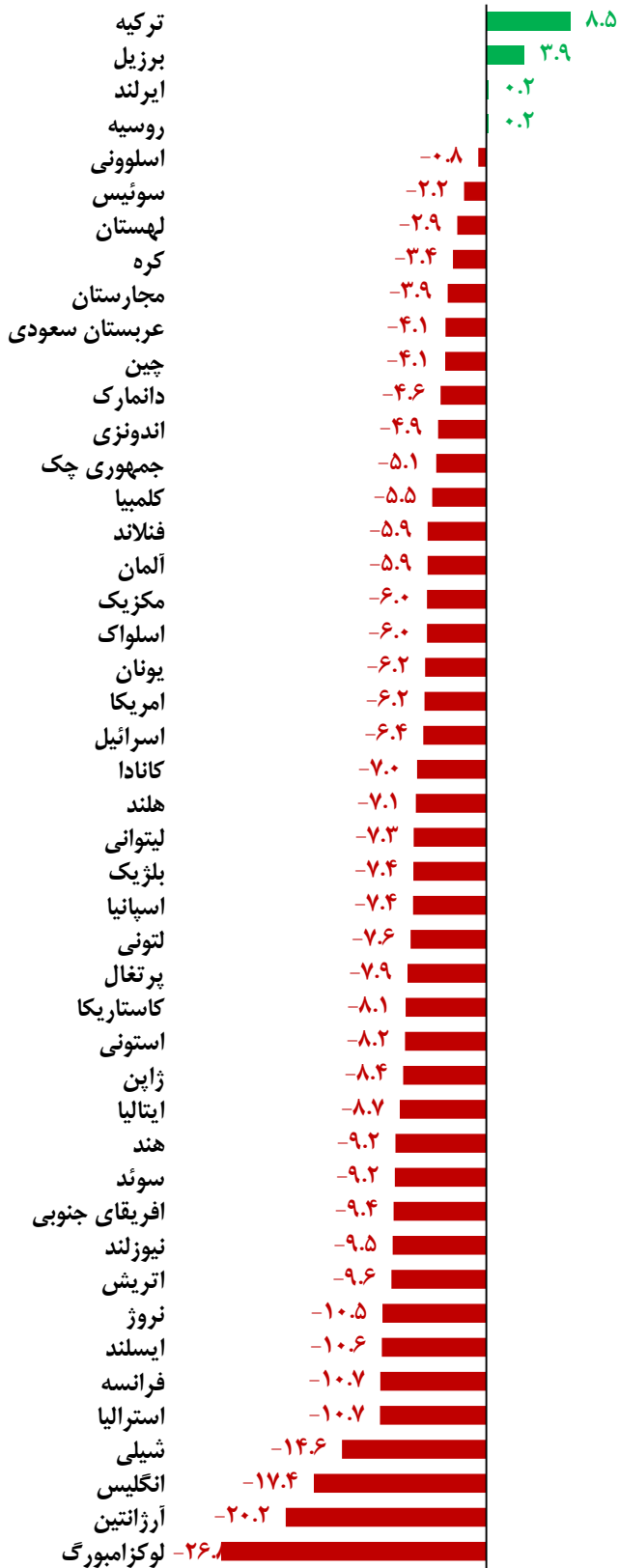
واردات کشورهای ترکیه، برزیل، ایرلند و روسیه در فصل نخست ۲۰۱۹ به ترتیب برابر با ۵۲ میلیارد دلار، ۴۳ میلیارد دلار، ۲۴،۳ میلیارد دلار و ۶۲،۹ میلیارد دلار بوده و در فصل نخست ۲۰۲۰ به ۵۶،۴ میلیارد دلار، ۴۴،۷ میلیارد دلار، ۲۴،۴ میلیارد دلار و ۶۳ میلیارد دلار رسیده است.

در میان کشورهای مورد بررسی، کاهش واردات کالایی چین به عنوان یکی از مقاصد مهم صادراتی ایران نیز به چشم می‌خورد. واردات کالایی چین طی فصل نخست ۲۰۲۰، نسبت به فصل مشابه سال ۲۰۱۹، حدود ۴،۱ درصد و نسبت به فصل قبل تقریباً ۷ درصد کاهش یافته است، اما کشور ترکیه که از دیگر مقاصد مهم صادراتی ایران است و بر اساس آمار گمرک، صادرات کالایی بدون نفت خام ایران به آن به طور قابل ملاحظه‌ای کاهش یافته، در فصل نخست ۲۰۲۰ با افزایش ۲،۴ درصدی واردات کالایی نسبت به فصل قبل و افزایش ۸،۵ درصدی آن نسبت به فصل مشابه سال ۲۰۱۹ همراه بوده است. بنابراین، احتمال می‌رود کشور دیگری جایگزین ایران در میان مبادی وارداتی ترکیه شده است.

نمودار ۴. رشد واردات کالایی کشورهای منتخب در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل مشابه سال ۲۰۱۹ (درصد)

نمودار ۳. رشد واردات کالایی کشورهای منتخب در فصل نخست ۲۰۲۰ نسبت به فصل قبل (درصد)

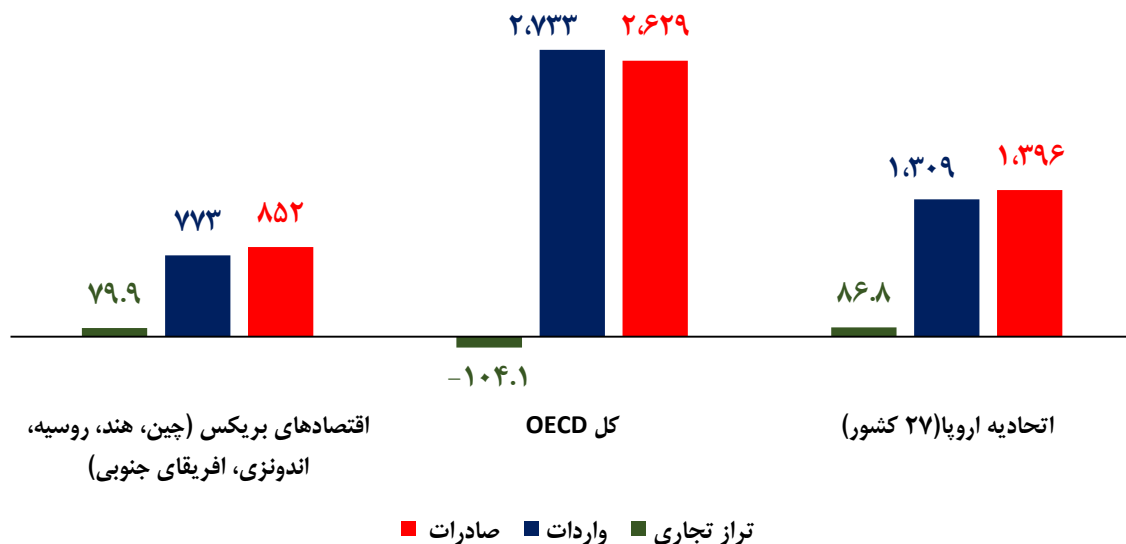
منبع داده‌ها: OECD

➤ تجارت کالایی گروه کشورهای منتخب در فصل نخست ۲۰۲۰

- مطابق نمودار ۵، میزان صادرات کشورهای عضو اتحادیه اروپا، OECD و اقتصادهای بریکس در فصل نخست سال ۲۰۲۰ به ترتیب برابر با ۱,۴ هزار میلیارد دلار، ۲,۶ هزار میلیارد دلار و ۸۵۲ میلیارد دلار بوده که این مقادیر نسبت به فصل نخست سال ۲۰۱۹ به ترتیب با کاهش ۵,۶ درصدی، ۵ درصدی و ۱۰,۳ درصدی و نسبت به فصل چهارم ۲۰۱۹ به ترتیب با کاهش ۳,۲ درصد، ۲,۸ درصد و ۸ درصد همراه بوده است.
- در فصل نخست سال ۲۰۲۰، واردات کشورهای عضو اتحادیه اروپا، OECD و اقتصادهای بریکس به ترتیب برابر با ۱,۳ هزار میلیارد دلار، ۲,۷ هزار میلیارد دلار و ۷۷۳ میلیارد دلار بوده که نسبت به فصل مشابه سال گذشته به ترتیب کاهش ۷,۱ درصدی، ۷,۲ درصدی و ۴,۳ درصدی و نسبت به فصل گذشته (فصل چهارم ۲۰۱۹) به ترتیب کاهش ۳,۵ درصدی، ۳,۴ درصدی و ۵,۸ درصدی را تجربه کرده است.
- تراز تجاری کشورهای عضو اتحادیه اروپا و اقتصادهای بریکس در فصل نخست ۲۰۲۰ به ترتیب برابر با ۸۶,۸ میلیارد دلار و ۷۹,۹ میلیارد دلار بوده است؛ این درحالی است که تراز تجاری کشورهای عضو OECD در فصل نخست ۲۰۲۰، به طور متوسط حدود منفی ۱۰۴ میلیارد دلار، برآورد شده است.

نمودار ۵. صادرات، واردات و تراز تجاری کالایی در کشورهای عضو اتحادیه اروپا، OECD و اقتصادهای بریکس طی فصل نخست ۲۰۲۰ (میلیارد دلار)

منبع داده‌ها: OECD

